

ZOEKTOCHT VAN DE DRIE TU'S NAAR BUITENLAND SE STUDENTEN

Internationaal kla slokaal

DE STUDENTENPOPULATIE VAN DE TU DELFT, DE TU EINDHOVEN EN DE UNIVERSITEIT TWENTE RONDLOOPT IS DE AFGELOPEN TIEN JAAR STERK GEÏNTERNATIONALISEERD. DE TU'S GAAN ONVERMINDERD DOOR MET WERVEN IN HET BUITENLAND. ZIJ WILLEN EEN 'INTERNATIONAL CLASSROOM' CREËREN, PROMOVENDI WERVEN EN NEDERLANDSE BEDRIJVEN VOORZIEN VAN INGENIEURS.

OM MEER INTERNATIONALE STUDENTEN te werven zijn de drie technische universiteiten in Nederland de afgelopen jaren overgestapt op Engelstalige masters. Met die buitenlandse studenten willen de drie tu's in de eerste plaats een *international classroom* creëren. 'Het bedrijfsleven wordt steeds internationaler en het is belangrijk om Nederlandse studenten hierop voor te bereiden', zegt

drs. Sander Lotze, hoofd Internationalisering van de Universiteit Twente. 'Door met studenten uit andere landen samen te werken aan opdrachten en in projectgroepen, leren ze omgaan met culturele verschillen.' Deze ervaring zouden Nederlandse studenten ook zelf in het buitenland kunnen opdoen. 'Ze blijven echter meestal hun hele studieperiode in Nederland', aldus Pieke Hoekstra, marketingmanager internationaal van de TU Delft. 'Dankzij buitenlandse studenten leren ze toch werken en denken in een internationale context.'

Hoewel het ideaal is een *international classroom* te creëren, verloopt het contact nog stroef tussen de Nederlandse en internationale studenten. De buitenlanders moeten wennen aan onze cultuur van 'zeggen wat je denkt'. Daar-

naast zijn veel van hen al ouder en komen soms met hun hele gezin over. Gezien de kosten moeten ze zo snel mogelijk afstuderen, waardoor ze niet veel tijd hebben voor sociale activiteiten. Op de TU Eindhoven krijgen de internationale studenten bij hun introductieprogramma een Nederlandse buddy toegewezen, die hen wegwijs maakt in Eindhoven. 'Verder organiseren onze studieverenigingen steeds meer gezamenlijke activiteiten voor Nederlandse en buitenlandse studenten', vertelt dr. Karen Ali, directeur Internationale Relaties. 'Ook hebben we een gezamenlijke huiskamer ingericht, de Common Room, waar ze elkaar dagelijks ontmoeten.' De TU Delft organiseert voor de internationale studenten een meet-and-greet op Schiphol, gevolgd door een uitgebreide introductieweek. 'Verder zijn er gezamenlijke uitstapjes voor Nederlandse en internationale studenten gerelateerd aan de opleiding', laat Hoekstra weten. 'Maar het is belangrijk te blijven zoeken

'ZELFS PROFESSOREN VAN ANDERE FACULTEITEN ZIJN TE BENADEREN'

Duurzaamheid en muziek brachten ir. Laura Ramirez Elizondo uit Costa Rica naar de TU Delft. 'Ik speel piano en wilde graag naar Europa, het continent van de grote componisten.' Zij kreeg een beurs van de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking voor hoger onderwijs Nuffic en koos voor de faculteit Elektrotechniek, Wiskunde en Informatica van de TU Delft, 'Het is een van de weinige universiteiten met een master over energienetten met een grote duurzaamheidscomponent.' Haar man is muzikant en voor hem kwam de keuze voor Delft ook goed uit. 'Hij studeert nu Compositie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en Cultuurwetenschappen in Rotterdam.' De internationale sfeer binnen de TU Delft vindt Ramirez Elizondo heel prettig. Aan het directe, informele karakter van de omgangsvormen in Nederland moest ze wennen. 'Nu waardeer ik het zeer dat je zelfs professoren van andere faculteiten kunt benaderen met vragen.' Ondertussen is Ramirez Elizondo begonnen aan een promotieonderzoek. 'Ik kijk hoe bij decentrale energieopwekking de verschillende energiedragers als warmte, elektriciteit en koude beter zijn te verbinden en te optimaliseren.'

'ALLES IS GOED GEORGANISEERD'

Op de Turkse Sabanci Universitesi in Istanbul is het de gewoonte dat studenten voor kortere tijd naar het buitenland gaan. 'De VS is daarbij favoriet', vertelt Ugur Bagci. 'Ik had daar al stage gelopen en wilde daarom voor mijn masteropleiding naar Europa.' Bij het doorzoeken van de rankings op internet kwam hij bij de Universiteit Twente terecht en aangemoedigd door een professor, bekend met Twente, meldde hij zich aan. Hij werd niet alleen geaccepteerd, maar kreeg zelfs een beurs van de universiteit. 'Daar was ik erg blij mee, anders had ik waarschijnlijk toch niet kunnen komen.'

In augustus 2010 begon Ugur zijn masterstudie en hij geniet met volle teugen. 'Alles is zo goed georganiseerd in Nederland en je kunt heel open met professoren en begeleiders praten. De Universiteit Twente zorgt goed voor ons via begeleiding en huisvesting en neemt ons heel serieus. Er zijn diverse Turkse en internationale studentenclubs en die worden ook financieel ondersteund door de universiteit.'

Ugur heeft veel contacten, het meest met buitenlandse studenten, maar ook met Nederlandse. 'Bij het werken aan projecten stimuleren begeleiders dat de twee groepen studenten zich mixen. Een voordeel is dat alle studenten hier op de campus wonen en daardoor kom je gemakkelijk met iedereen aan de praat.' Ugur wil later graag in Nederland werken als ingenieur. 'En wie weet kan ik daarnaast nog promoveren.'

naar mogelijkheden om het contact te verbeteren, want beide groepen blijven nog veel in hun eigen wereld.' De huidige structuur van het onderwijs helpt wel bij het mengen van de studenten, stelt Lotze van de Universiteit Twente. 'In de masterfase doen zij samen practica of projecten. Maar het mengen gaat niet vanzelf, daar moeten docenten en studenten aan blijven werken.'

WERKGELEGENHEID

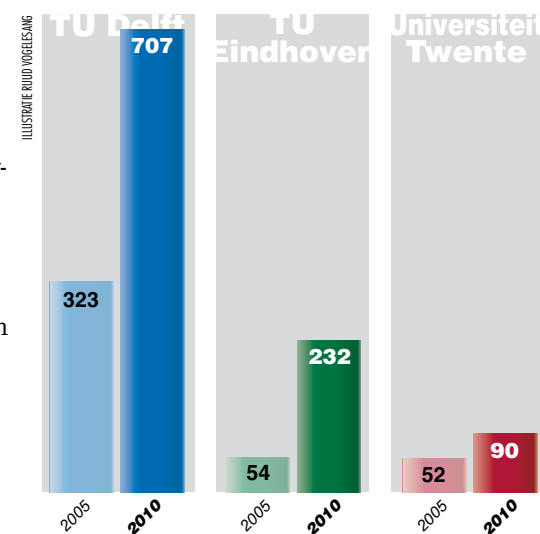
De TU Eindhoven heeft naast kwaliteitsverbetering van het eigen onderwijs door de *international classroom* nog een belangrijke maatschappelijke reden voor buitenlandse werving: het behoud van werkgelegenheid in de regio. 'Wij zijn hier omringd door hightech bedrijven als Philips en ASML', zegt Ali. 'Die kunnen steeds moeilijker voldoende ingenieurs vinden, waardoor het gevaar dreigt dat ze wegtrekken.' Een aantal bedrijven heeft beurzen beschikbaar gesteld en daarvoor werft de TU Eindhoven buitenlandse studenten. Die leggen zich dan vast om twee jaar een masteropleiding te volgen en vervolgens drie jaar bij het bedrijf te gaan werken dat de

beurs heeft verstrekt. 'Vaak loopt een dienstverband nog langer door. ASML bijvoorbeeld verstrekt een beurs aan een student uit Taiwan. Hij gaat wellicht, na zijn drie jaar in Veldhoven, werken voor de vestiging van

ASML in zijn thuisland. Het enorme voordeel is dat hij zowel de situatie in Taiwan als in Nederland begrijpt.'

Een andere steeds belangrijker drijfveer voor het werven van buitenlandse studenten is het creëren van een internationaal netwerk en het vinden van goede promovendi. 'Voor deelname aan internationale onderzoeksprogramma's en het binnenhalen van Europese subsidies is het belangrijk dat jouw universiteit internationaal bekend is', stelt Hoekstra. 'Daarbij helpt het om alumni in andere landen te hebben.' Ook hopen de tu's dat talentvolle promovendi onder de buitenlandse studenten zijn te vinden. Volgens Lotze is er wereldwijde jacht op talent gaande. 'Nederlandse studenten stromen onvoldoende door naar het onderzoek en daarom vullen wij de vacatures aan met talentvolle buitenlanders.'

Zowel op de Universiteit Twente als op de TU Eindhoven is een Graduate School in oprichting, die een masteropleiding combineert met een opleiding voor promovendi. Ali: 'Het blijkt dat internationale studenten zelden op promotieplekken solliciteren, omdat ze zoeken naar een opleiding en niet naar een vaca-

Het aantal inschrijvingen van internationale studenten voor een masterstudie aan de drie technische universiteiten is de afgelopen vijf jaar aanzienlijk gestegen.

'ALS TEGENPRESTATIE WERK IK BIJ ASML'

'Er is een samenwerkingsverband tussen de TU Eindhoven en de Mexicaanse universiteit ITESM in Toluca, waar ik studeerde', vertelt Marco Alonso. 'Tot mijn grote verbazing benaderde de TU Eindhoven mij om een beurs aan te vragen, omdat ze mij had geselecteerd uit de groep van beste studenten. Uit mezelf had ik me nooit aangemeld omdat ik dacht dat ik geen kans maakte.' Alonso werd toegelaten tot de masteropleiding en kon zelfs kiezen uit drie beurzen; het werd de ASML-beurs. Hij ging in 2008 Embedded Systems studeren. 'De TU Eindhoven regelde alles voor mij: fiets, computer en visum. Heel fijn, want ik had dat zelf nooit zo snel gekund.'

Sinds augustus 2010 werkt hij bij de Software Architecture Group van ASML. 'Ik had de voorwaarden niet goed gelezen en begreep pas later dat als tegenprestatie voor de beurs mij werd verzocht om een tijdje bij ASML te werken. Dat vond ik een mooie kans. Ik ben heel tevreden met mijn baan en mijn team met behulpzame collega's, aan wie ik alles kan vragen.' Hij overweegt zelfs nog een promotie. 'Maar dat wil ik dan graag doen binnen ASML.'

ture. Dat is te ondervangen met een Graduate School, waar zij worden opgeleid in het doen van onderzoek, maar ook in het aanvragen van bijvoorbeeld subsidies.' De TU Delft is sinds een jaar bezig om een overzicht te krijgen van studieresultaten van de internationale studenten en hun doorstroming naar promotieplaatsen. 'Met deze kennis zijn studenten en promovendi te werven die belangrijk zijn voor de onderzoeksportefeuille van de universiteit', aldus Hoekstra.

Financieel zijn studenten uit het buitenland niet aantrekkelijker voor universiteiten dan die uit Nederland: voor een Europese student krijgen zij dezelfde vergoeding als voor een Nederlandse; studenten van buiten Europa betalen de kostprijs, die nu is vastgesteld op 12 500 euro.

WERVING

Geen van de drie universiteiten werft overigens echt wereldwijd, maar hooguit in een aantal geselecteerde landen. 'Wetenschappers hebben al veel contacten in het buitenland', vertelt Hoekstra. 'Bij de TU Delft stellen de faculteiten een longlist op van landen aan de hand van hun contacten. Wij wijzen vervolgens prioriteiten aan.' Opvallend is wel dat de drie tu's ongeveer dezelfde landen hebben geselecteerd: China, India, Taiwan, Zuid-Korea, Indonesië, Turkije, Mexico en, binnen Europa, Griekenland. De reden is dat deze landen aan de criteria voldoen die de kans op succes-

volle werving vergroten. Er moet sprake zijn van een traditie van studeren in het buitenland en de kandidaten moeten het Engels beheersen en voldoende geld hebben om een buitenlandse studie te kunnen betalen. 'Zo kent Azië al een traditie van in het buitenland studeren – vooral in de VS – en heeft Mexico een goed opgeleide middenklasse, voor wie Engels geen probleem is', licht Lotze van de Universiteit Twente toe. Ondanks dat de tu's in dezelfde landen werven, is er geen sterke concurrentie onderling. Wel proberen de universiteiten zich te profileren. 'De Universiteit Twente is bijvoorbeeld onderscheidend door een combinatie van technische en sociale wetenschappen: hightech en *human touch*.'

Traditioneel verliep de werving via beurzen, waar een universiteit zich presenteerde met een stand. De TU Delft heeft dat altijd

veel gedaan, maar gaat dat afbouwen. 'Internet wordt belangrijker. Wij willen bijvoorbeeld Facebook meer inzetten', laat Hoekstra weten. 'Daarnaast hebben we een omvangrijk alumnibestand opgebouwd en ook hen willen wij gebruiken voor wervingsactiviteiten in hun landen van herkomst.' De TU Eindhoven werft liever via de samenwerkingsverbanden die zij heeft met buitenlandse universiteiten. 'Wij zijn later gaan werven dan Twente en Delft en konden analyseren welke middelen het beste werken', vertelt Ali. 'Bij beurzen werven de kosten niet op tegen de baten. Onze ervaring is dat we kwaliteit binnenhalen door gebruik te maken van onze universitaire contacten in de landen waar wij werven, via het lokale Nuffic-kantoor (de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking voor hoger onderwijs, red.) of via sociale media.' ●